

Siseministri 19. septembri 2023. a käskkirja nr 1-3/107 „Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi meetme nr 2.2 „Integratsioonimeetmete tõhustamine kolmandate riikide kodanike sotsiaalseks ja majanduslikuks kaasamiseks ning aktiivseks osalemiseks vastuvõtvas ühiskonnas“ toetuse andmise tingimused“ muutmine

Perioodi 2021–2027 Euroopa Liidu ühtekuuluvus- ja siseturvalisuspoliitika fondide rakendamise seaduse § 10 lõigete 2 ja 4 alusel ning koosõlas siseministri 19. septembri 2023. a käskkirja nr 1-3/107 „Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi meetme nr 2.2 „Integratsioonimeetmete tõhustamine kolmandate riikide kodanike sotsiaalseks ja majanduslikuks kaasamiseks ning aktiivseks osalemiseks vastuvõtvas ühiskonnas“ toetuse andmise tingimused“ punktiga 11.1 ning lähtudes Integratsiooni Sihtasutuse 24. novembri 2025. a kirjast nr 6.3-1/2025/136-5

1. Muudan siseministri 19. septembri 2023. a käskkirja nr 1-3/107 „Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi meetme nr 2.2 „Integratsioonimeetmete tõhustamine kolmandate riikide kodanike sotsiaalseks ja majanduslikuks kaasamiseks ning aktiivseks osalemiseks vastuvõtvas ühiskonnas“ (edaspidi *käskkiri*) alljärgnevalt:

1.1. Muudan käskkirja punkti 1. sissejuhatava lõigu ja sõnastan selle järgmiselt:
„Käskkirjaga reguleeritakse siseministri 18. septembri 2025. a käskkirjaga nr 1-3/65 kinnitatud Varjupaiga-, Rände- ja Integratsioonifondi 2021-2027 rahastamiskava meetme nr 2.2. „Integratsioonimeetmete tõhustamine kolmandate riikide kodanike sotsiaalseks ja majanduslikuks kaasamiseks ning aktiivseks osalemiseks vastuvõtvas ühiskonnas“ toetuse andmise ja kasutamise tingimusi ning korda.“.

1.2. Muudan käskkirja punkti 2.2.1. ja sõnastan selle järgmiselt:

„2.2.1. Projekti eesmärk ja sisu

Projekti eesmärk on pakkuda sihtrühmale A1-B1 tasemel keeleõpet, mis toetab eesti keele omandamist ja praktiseerimist ning aitab kaasa ühiskonnas kohanemisele ning hilisemale lõimumisele.

Projekt panustab valdkondliku arengukava „Sidusa Eesti arengukava 2030“ tegevussuunda 1.5. „Eesti keele oskuse, riigi ja kultuuriruumiga sideme suurendamine“.

Tegevuste tulemusena eesti keelest erineva emakeelega inimeste eesti keele oskuse tase ja eesti keelt aktiivselt kasutajate arv kasvab.

Tegevuste kavandamisel ja elluviimisel arvestatakse osalejate soost, rahvusest, vanusest, usulisest veendumusest, puudest jms tulenevate võimalike erinevustega olukorras ja vajadustes ja seatakse eesmärgiks tagada kõigile võrdsed võimalused tegevustes osalemiseks.

Projekti raames viiakse ellu järgmised tegevused:

- A1-B1 tasemel keeleõpe (sealhulgas pakutakse keeleõpet terviklahendusena, st kui inimene on edukalt lõpetanud A1-taseme, saab ta võimaluse õppida järgmistel tasemetel kuni B1-tasemeni, võimalusel arvestades sealhulgas õppija vajadusi, sihtrühma eripära ja erineva lähenemise olulisust (individaalsust, kultuurilist eripära, kirjaoskamatus, puuet jm);
- metoodiliste ja õppematerjalide ülevaatamine ning vajadusel uuendamine või uute väljatöötamine;
- keeleõppe vahehindamine, sh saadud andmete analüüs ning selle tulemustest lähtuvalt vajadusel keeleõppe edasise pakkumise parendamine ja kvaliteedi tagamine.“.

1.3. Muudan käskkirja punkti 2.2.2. ja täiendan seda kolmanda lausega järgmiselt:

„Läbi on viidud keeleõppe vahehindamine sihtrühma liikmete seas, mille tulemusena valmib keeleõppe mõjuanalüüs, milles kajastub keeleõppe kvaliteet ja vastavus sihtrühma vajadustele.“.

1.4. Muudan käskkirja punkti 2.5.1. ja sõnastan selle järgmiselt:

„2.5.1. Projekti eesmärk on avalike teenuste kasutamist toetavate digiplatvormide ja

-teenuste uuendamine ning vajadusel uute loomine, mis võimaldab kolmandate riikide kodanikel, sh rahvusvahelise kaitse saajatel, orienteeruda erinevate teenuste vahel. Selleks on vaja tõsta lõimumisvaldkonna spetsialistide kompetentsi, kes puutuvad igapäevaselt tööalaselt kokku sihtrühmaga ning sealhulgas ka spetsialistide, kes disainivad sihtrühmale digiplatvorme ja -teenuseid. Kompetentsi tõstmiseks sobivad näiteks koolitused, õppereisid ja kogemuskohatumised.

Projekt panustab valdkondliku arengukava „Sidusa Eesti arengukava 2030“ tegevussuunda 1.1 „Tänapäevaste, nutikate ja tulemuslike kohanemis- ning lõimumisteenuste arendamine“. Tegevuse tulemusena on vajaduspõhised kohanemis- ja lõimumisteenused korraldatud kliendikeskselt ja tulemuslikult, sihtrühm on teadlik pakutavatest teenustest ning teenuseid arendavad spetsialistid kompetentsed.

Infoplatvormide ja digiteenuste arendamisel lähtutakse avaliku teabe seaduse §-s 32 ja ettevõtlus- ja infotehnoloogiaministri 28. veebruari 2019. a määruses nr 20 „Veebilehe ja mobiilirakenduse ligipääsetavuse nõuded ning ligipääsetavust kirjeldava teabe avaldamise kord“ kehtestatud ligipääsetavusnõuetest (sealhulgas vastavus standardile EN 301 549).“““

1.5. Muudan käskkirja punkti 2.6. pealkirja ja sõnastan selle järgmiselt:

„Kohanemisprogrammi kohanemiskoolitused rahvusvahelise kaitse saajatele“.

1.6. Muudan käskkirja punkti 2.6.1. ja sõnastan selle järgmiselt:

„2.6.1. Projekti eesmärk ja sisu

Projekti eesmärk on pakkuda rahvusvahelise kaitse saajatele kohanemisprogrammi kohanemiskoolitusi ning toetada seeläbi rahvusvahelise kaitse saajate rändeprotsessi ja kohanemist, tagades neile teadmised riigi ning ühiskonna toimimise, igapäevase eluolu, töö, õppimise ja perekonnaga seotud teemadel. Projekt panustab valdkondliku arengukava „Sidusa Eesti arengukava 2030“ tegevussuunda 1.5. „Eesti keele oskuse, riigi ja kultuuriruumiga sideme suurendamine“. Tegevuste tulemusena kasvab eesti keelest erineva emakeelega inimeste teadlikkus riigi ning ühiskonna toimimise, igapäevase eluolu, töö, õppimise ja perekonnaga seotud teemadel.

Tegevuste elluviimisel arvestatakse osalejate soost, vanusest, erivajadusest, usulistest veendumustest jm tulevate võimalike erinevate vajaduste ja ootustega.

Projekti raames viiakse ellu järgmised tegevused:

- kohanemisprogrammi koolituste pakkumine rahvusvahelise kaitse saajatele vastavalt Kohanemisprogrammi määrusele.

- Kohanemisprogrammi kohanemiskoolituste ja materjalide vahehindamine ja sisuanalüüs ning vajadusel koolituste ja materjalide uuendamine või uute koolituste (sh e-õppe formaatide), materjalide ettevalmistamine. Hinnatakse kohanemiskoolituste ja materjalide aja- ja asjakohasust ning tehakse vajaduspõhised muudatused koolitustes ja materjalides toetamaks rahvusvahelise kaitse saajate iseseisvat toimetulekut. Arvesse võetakse materjalide kooskõla soolise võrdõiguslikkuse ja võrdse kohtlemise põhimõtetega ja erivajadustega inimestele asjakohaste kohanemiskoolituste ja materjalide olemasolu.“.

1.7. Muudan käskkirja punkti 2.6.2. ja täiendan seda kolmanda lausega järgmiselt:

„Läbi on viidud kohanemisprogrammi kohanemiskoolituste vahehindamine ja analüüs, olemasolevate koolituste materjalid on vajadusel ajakohastatud või on välja töötatud uued koolitused, materjalid.“.

1.8. Muudan käskkirja punkti 4.1. ja sõnastan selle järgmiselt:

„4.1. Punktis 2 nimetatud tegevuste seireks ja hindamiseks kasutatavad väljundnäitajad. Kõikide näitajate algtase on 0

Projekt	Näitaja kood (kui kohaldub) ja nimetus	Näitaja mõõtühik	Sihttase 2024	Sihttase 2029	Selgitav teave
Teadlikkuse tõstmine kohanemisest ja lõimumisest, sh kohaliku meedia kaasamine ja võimestamine	AMIF O.2.4. Teabepakettide ja kampaaniate arv, mille eesmärk on suurendada teadlikkust liitu suunduvatest seaduslikest rändekanalitest	Arv	1	2	Teabepakett on osalejatele antavate asjakohaste dokumentide kogum. Teabepakett loetakse üheks paketiks, olenemata voldikute/plakatite/brošüüride või muude materjalide arvust. Teabepakett võib koosneda ühest või erinevat tüüpi materjalidest. Teavituskampaania/teadlikkuse suurendamine on suunatud laiemale üldsusele, mitte tingimata kontaktidele üksikisikutega, kes kasutavad erinevaid kanaleid.
Infoplatvormide ja digiteenuste arendamine	AMIF O.2.4. Teabepakettide ja kampaaniate arv, mille eesmärk on suurendada teadlikkust liitu suunduvatest seaduslikest rändekanalitest	Arv	1	1	Teabepakett on osalejatele antavate asjakohaste dokumentide kogum. Teabepakett loetakse üheks paketiks, olenemata voldikute/plakatite/brošüüride või muude materjalide arvust. Teabepakett võib koosneda ühest või erinevat tüüpi materjalidest.

					Teavituskampaania/teadlik kuse suurendamine on suunatud laiemale üldsusele, mitte tingimata kontaktidele üksikisikutega, kes kasutavad erinevaid kanaleid.
Eesti keele kursused rahvusvahelise kaitse saajatele	AMIF O.2.3.1 Toetatud osalejate arv, millest omakorda: <i>* keelekursusel osalejate arv</i>	Arv	70	800	Käesoleva näitaja tähenduses on osaleja rahvusvahelise kaitse saaja, kes osaleb eesti keele kursustel. Iga osalejat loetakse üks kord projekti jooksul ka siis, kui sama osaleja osaleb mitmes projekti tegevuses. Osaleja andmed tuleb eristada soo ja vanusevahemike järgi (<18, 18–60, >60).
Koostöötegevused kolmandate riikide kodanike, sh rahvusvahelise kaitse saajate, ühiskondliku aktiivsuse tõstmiseks	AMIF O.2.3. Toetatud osalejate arv	Arv	250	700	Osaleja - füüsiline isik, kes saab projektist otsest kasu. Käesoleva näitaja tähenduses on osaleja kolmanda riigi kodanik, sh rahvusvahelise kaitse saaja, kes saab tegevustes osalemise kaudu tuge, sh vajadusel nõustamist ühiskondliku aktiivsuse tõstmiseks, paremaks kohanemiseks jms. Iga osalejat loetakse üks kord projekti jooksul ka siis, kui sama osaleja osaleb mitmes projekti tegevuses. Osaleja andmed tuleb eristada soo ja vanusevahemike järgi (<18, 18–60, >60).
Kohalike omavalitsuste võimekuse suurendamine kolmandate riikide kodanike, sh rahvusvahelise kaitse saajate, toetamiseks ja sisserände väljakutsete lahendamiseks (teabe	AMIF O.2.2 Integratsioonimeetmete rakendamisel toetatud kohalike ja piirkondlike ametiasutuste arv	Arv	15	15	Kohalik ja piirkondlik ametiasutus tähendab institutsiooni, mis ei ole osa keskvalitsusest. Käesoleva näitaja tähenduses peetakse arvestust maakondade üle, kes projektis osalevad ja keda loetakse projekti

vahendamine ja avalike teenuste pakkumise toetamine)					jooksul üks kord.
Kohanemisprogrammi kohanemiskoolitused rahvusvahelise kaitse saajatele	AMIF O.2.3.2 Toetatud osalejate arv, millest omakorda: <i>*ühiskonnaõpetuse kursusel osalejate arv</i>	arv	48	800	Osaleja - füüsiline isik, kes saab projektist otsest kasu. Käesoleva näitaja tähenduses on osaleja rahvusvahelise kaitse saaja. Iga osalejat loetakse üks kord projekti jooksul ka siis, kui sama osaleja osaleb mitmes projekti tegevuses. Osaleja andmed tuleb eristada soo ja vanusevahemike järgi (<18, 18–60, >60).

1.9. Muudan käskkirja punkti 4.2 ja sõnastan selle järgmiselt:

„4.2. Punktis 2 nimetatud projektide seireks ja hindamiseks kasutatavad tulemusnäitajad. Näitajate algtasemed on 0.

Projekt	Näitaja kood ja nimetus	Näitaja mõõtühik	Sihttase 2029	Selgitav teave
Eesti keele kursused kolmandate riikide kodanikele, sh rahvusvahelise kaitse saajatele	AMIF R.2.8 Nende keelekursustel osalejate arv, kes on parandanud oma vastuvõturiigi keele oskuse taset pärast keelekursuse lõpetamist vähemalt ühe taseme võrra vastavalt Euroopa keeleõppe raamdokumendile või samaväärsele riiklikule näitajale.	arv	400	Osaleja - füüsiline isik, kes saab projektist otsest kasu. Käesoleva näitaja tähenduses on osaleja kolmanda riigi kodanik, sh rahvusvahelise kaitse saaja, kes osaleb eesti keele kursustel ja kelle keeletase vastuvõtvast riigis on paranenud. Osaleja andmed tuleb eristada soo ja vanusevahemike järgi (<18, 18–60, >60).
	AMIF R.2.9 Nende osalejate arv, kes teatasid, et tegevus aitas nende integreerumisele kaasa	Arv	700	Osaleja - füüsiline isik, kes saab projektist otsest kasu. Käesoleva näitaja tähenduses on osaleja kolmanda riigi kodanik, sh rahvusvahelise kaitse saaja, kes osaleb projekti tegevuses, mis aitab kaasa tema integreerumisele. Indikaator kajastab osalejate hinnangut oma olukorrale. Tulemus loetakse positiivseks, kui osaleja märgib ära vähemalt kaks alljärgnevatest viiest valdkonnast, milles tegevus aitas integreerumisele kaasa: (1) tööturule integreerumine, (2) eesti keele omandamine, (3) suhted kohaliku

				<p>elanikkonnaga/kogukonnaga ja aktiivne osalemine ühiskondlikus elus, (4) eluaseme leidmine, (5) tervishoid.</p> <p>Osaleja andmed tuleb eristada soo ja vanusevahemike järgi (<18, 18–60, >60).</p>
Koostöötegevused kolmandate riikide kodanike, sh rahvusvahelise kaitse saajate, ühiskondliku aktiivsuse tõstmiseks	AMIF R.2.9 Nende osalejate arv, kes teatasid, et tegevus aitas nende integreerumisele kaasa	arv	413	<p>Osaleja - füüsiline isik, kes saab projektist otsest kasu.</p> <p>Käesoleva näitaja tähenduses on osaleja kolmanda riigi kodanik, sh rahvusvahelise kaitse saaja, kes osaleb projekti tegevuses, mis aitab kaasa tema integreerumisele.</p> <p>Indikaator kajastab osalejate hinnangut oma olukorrale. Tulemus loetakse positiivseks, kui osaleja märgib ära vähemalt kaks alljärgnevatest viiest valdkonnast, milles tegevus aitas integreerumisele kaasa:</p> <p>(1) tööturule integreerumine, (2) eesti keele omandamine, (3) suhted kohaliku elanikkonnaga/kogukonnaga ja aktiivne osalemine ühiskondlikus elus, (4) eluaseme leidmine, (5) tervishoid.</p> <p>Osaleja andmed tuleb eristada soo ja vanusevahemike järgi (<18, 18–60, >60).</p>
Kohanemisprogrammi kohanemiskoolitused rahvusvahelise kaitse saajatele	AMIF R.2.9 Nende osalejate arv, kes teatasid, et tegevus aitas nende integreerumisele kaasa	arv	480	<p>Osaleja - füüsiline isik, kes saab otseselt kasu.</p> <p>Käesoleva näitaja tähenduses on osaleja rahvusvahelise kaitse saaja, kes osaleb projekti tegevuses, mis aitab kaasa tema integreerumisele.</p> <p>Indikaator kajastab osalejate hinnangut oma olukorrale. Tulemus loetakse positiivseks, kui osaleja märgib ära vähemalt kaks alljärgnevatest viiest valdkonnast, milles tegevus aitas integreerumisele kaasa:</p> <p>(1) tööturule integreerumine, (2) eesti keele omandamine, (3) suhted kohaliku elanikkonnaga/kogukonnaga ja aktiivne osalemine ühiskondlikus elus, (4) eluaseme leidmine, (5) tervishoid.</p> <p>Osaleja andmed tuleb eristada soo ja vanusevahemike järgi (<18, 18–60),</p>

”
1.10. Muudan käskkirja punkti 5.1 ja sõnastan selle järgmiselt:

„5.1.TAT eelarve on 5 750 000 eurot. Eelarve koosneb AMIF toetusest (75%) ja riiklikust kaasfinantseeringust (25%)

Projekt	AMIF toetus (EUR)	Riiklik kaasfinantseering (EUR)	Kokku (EUR)	Kaudsete kulude määr (%) otsestest kuludest)
Teadlikkuse tõstmine kohanemisest ja lõimumisest, sh kohaliku meedia kaasamine ja võimestamine	450 000	150 000	600 000	7%
Eesti keele kursused kolmandate riikide kodanikele, sh rahvusvahelise kaitse saajatele	1 792 500	597 500	2 390 000	7%
Koostöötegevused kolmandate riikide kodanike, sh rahvusvahelise kaitse saajate ühiskondliku aktiivsuse tõstmiseks	525 000	175 000	700 000	7%
Kohalike omavalitsuste võimekuse suurendamine kolmandate riikide kodanike, sh rahvusvahelise kaitse saajate toetamiseks ja sisserände väljakutsete lahendamiseks (teabe vahendamine ja avalike teenuste pakkumise toetamine)	225 000	75 000	300 000	7%
Infoplatvormide ja digiteenuste arendamine	562 500	187 500	750 000	7%
Kohanemisprogrammi kohanemiskoolitused rahvusvahelise kaitse saajatele	757 500	252 500	1 010 000	7%

”

1.11. Muudan käskkirja punkti 8.6. ja sõnastan selle järgmiselt:

„8.6. Maksetaotlus tuleb esitada e-toetuse keskkonna kaudu vähemalt kord poolaastas, kuid üldjuhul mitte sagedamini kui kord kvartalis projekti elluviimise algusajast arvates. Tihedam esitamine on lubatud põhjendatud juhtudel SiMi eelneval kirjalikul nõusolekul.“.

1.12. Muudan käskkirja punkti 8.7. ja täiendan seda teise lausega järgmiselt:

„Kui makse tõendamise aluseks olevates dokumentides on puudusi või kulude abikõlblikkuse üle otsustamiseks on vaja lisateavet, võib SiM pikendada nimetatud tähtaega puuduste kõrvaldamise või dokumentide või teabe esitamise aja võrra, teavitades sellest elluviijat.“.

1.13. Muudan käskkirja punkti 8.8. ja täiendan seda teise lausega järgmiselt:

„SiM võib toetuse maksmise aluseks olevate dokumentide tõendamise menetluse osaliselt või täielikult peatada või peatada edasiste maksete menetlemise, kui maksetaotluse esitamisele eelnenud kohustus on täitmata, sh aruanne esitamata ning SiMi poolt kinnitamata ja kui kulude kontrollimise valimisse kuuluvad tõendavad dokumendid on esitamata.“.

1.14. Muudan käskkirja punkti 10.2. teist lauset ja sõnastan selle järgmiselt:

„Kui projekti tegevused lõppevad enne abikõlblikkuse perioodi lõppu, tuleb lõpparuanne esitada 30 päeva jooksul tegevuste lõppemisest arvates.“.

1.15. Muudan käskkirja punkti 10.8. ja sõnastan selle järgmiselt:

„10.8. Projekti aruandes puuduste esinemise korral annab SiM elluvijale vähemalt üldjuhul kuni kümme tööpäeva puuduste kõrvaldamiseks ning SiM kinnitab aruande kümne tööpäeva jooksul peale puuduste kõrvaldamist.“.

1.16. Muudan käskkirja punkti 11.2. ja sõnastan selle järgmiselt:

„11.2. Kui ilmneb vajadus projekti tegevusi, tulemusi, eelarvet, näitajaid või abikõlblikkuse perioodi muuta, esitab elluvija SiMile põhjendatud taotluse (edaspidi *TATi muutmise taotlus*) dokumendihaldussüsteemi kaudu esindusõigusliku isiku poolt digitaalselt allkirjastatuna.“.

1.17. Muudan käskkirja punkti 11.7. ja sõnastan selle järgmiselt:

„11.7. SiMil on õigus toetust suurendada ja vähendada. Toetuse summat võib suurendada, kui see on põhjendatud ja projektide rahastamise eelarve jääk seda võimaldab.“.

2. Asendan TAT lisa „Põhiõiguste hartaga ja puuetega inimeste õiguste konventsiooniga arvestamise kontroll-leht“ käesoleva käskkirja lisaga 2.

3. Käskkiri jõustub tagasiulatuvalt alates 1. oktoobrist 2025.

(allkirjastatud digitaalselt)

Igor Taro
siseminister

Lisa: Seletuskiri